

רשומות

הצעות חוק

12 בדצמבר 1994

2336

ט' בטבת התשנ"ה

עמוד

178	הצעת חוק הגנת הצרכן (תיקון מס' 4), התשנ"ה-1994
178	הצעת חוק מינהל מקרקעי ישראל (תיקון) (מועצת מינהל מקרקעי ישראל), התשנ"ה-1994

[926] **הצעת חוק הגנת הצרכן (תיקון מס' 4), התשנ"ה-1994**

הוספת סעיף 4א 1. אחרי סעיף 4 לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981, יבוא:
"גודל האותיות בחוזה אחיד
א. השר רשאי לקבוע בתקנות את הגודל המזערי של האותיות בחוזה אחיד כמשמעותו בחוק החוזים האחרים, התשמ"ג-1982".

ד ב ר י ה ס ב ר

חוזים אלה מודפסים באותיות זעירות, דבר המקשה על הצרכן לעיין בהם וללמוד על מהות העסקה ותנאיה.

הואיל ובמצב דברים זה יש משום חוסר גילוי נאות כלפי הצרכן, מוצע לתקן את חוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981, ולקבוע כי שר התעשייה והמסחר יהיה רשאי לקבוע בתקנות את הגודל המזערי של האותיות בחוזה אחיד.

חוזה אחיד כהגדרתו בסעיף 2 לחוק החוזים האחרים, התשמ"ג-1982, הוא: "נוסח של חוזה שתנאיו, כולם או מקצתם, נקבעו מראש בידי צד כדי שישמשו תנאים לחוזים רבים בינו לבין אנשים בלתי מסויימים במספרם או בזוהתם".

רוב החוזים האחרים בעניני צרכנות נערכים, כאשר תנאי החוזה מוכתבים למעשה לצרכן על ידי הספק.

1 ס"ח התשמ"א, עמ' 248; התשמ"ח, עמ' 82; התשמ"ג, עמ' 186; התשנ"ד, עמ' 252.
2 ס"ח התשמ"ג, עמ' 8.

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברי הכנסת מטעם הוועדה לענייני ביקורת המדינה של הכנסת:

[927] **הצעת חוק מינהל מקרקעי ישראל (תיקון) (מועצת מינהל מקרקעי ישראל), התשנ"ה-1994**

הוספת סעיפים 4א עד 4ח 1. בחוק מינהל מקרקעי ישראל, התש"ך-1960, אחרי סעיף 4 יבוא:
הרכב המועצה 4א. (א) במועצת מינהל מקרקעי ישראל יכהנו תשעה-עשר חברים, ואלו הם:

- (1) שר הבינוי והשיכון, והוא יהיה יושב ראש המועצה;
 - (2) תשעה נציגים שתמנה הממשלה על פי הצעת השר ובלבד שלפחות שליש מהם יהיו נציגי ציבור שאינם עובדי מדינה;
 - (3) תשעה נציגים שתמנה הממשלה על פי הצעת הקרן הקיימת לישראל ובלבד שרובם אינם עובדי הקרן הקיימת לישראל או חברי הדירקטוריון של הקרן הקיימת לישראל.
- (ב) הודעה על מינוי חברי המועצה תפורסם ברשומות.

1 הצעת חוק מס' ב'לג, הועברה לוועדה ביום כ' בכסלו התשנ"ה (23 בנובמבר 1994).
2 ס"ח התש"ך, עמ' 57.

תקופת כהונה 34. תקופת כהונתו של חבר מועצה תהיה ארבע שנים מיום מינויו וניתן לשוב ולמנותו אך לא יותר מאשר שלוש תקופות כהונה רצופות.

סיום כהונה 34. על אף האמור בסעיף 3, תפקע כהונתו של חבר המועצה באחת מאלה:

(1) תוך ארבעים ושמונה שעות מעת שמסר מכתב התפטרות ליושב ראש המועצה;

(2) מיד עם הרשעתו בפסק דין סופי בעבירה שיש עמה קלון;

(3) עם הכרותו כפושט רגל;

(4) עם הכרותו כפסול דין;

(5) אם החליט השר כי נבצע מתבר המועצה להמשיך ולמלא את תפקידו במועצה, והחלטתו זו אושרה ביד הממשלה;

(6) אם חדל להיות אזרח ישראל בלבד;

(7) אם הוא נתמנה כנציג הממשלה או כנציג הקרן הקיימת לישראל, והוא חדל להיות עובד המדינה או עובד הקרן הקיימת לישראל;

(8) אם הוא נתמנה כנציג הממשלה או כנציג הקרן הקיימת לישראל והוא חדל למלא את תפקידו בשירות המדינה או הקרן הקיימת לישראל, לפי הענין, והממשלה או הקרן הקיימת לישראל ביקשו את החלפתו כנציג אחר מטעמן;

(9) נמצא כי נעדר משיבות המועצה לפחות שלוש ישיבות רצופות, ויושב ראש המועצה קבע כי לא היתה סיבה מוצדקת להיעדרותו.

השעיה 74. הוגש נגד חבר מועצה כתב אישום על עבירה שיש עמה קלון, או הועמד לדין משמעתי בענין שיש בו פגיעה בטוהר המידות – ישעה אותו יושב ראש המועצה מכהונתו עד למתן החלטה סופית על ידי הערכאה השיפוטית המוסמכת בעניינו.

ד ב ר י ה ס ב ר

אחרת במגזר החקלאי. אמנם אין בחוק התייחסות לצורך לתת ביטוי במועצה למגזר כזה או אחר, אך עדיף היה לולא היה במועצת המינהל רוב לגוש כלכלי מסוים.

בהיעדר כללים וסדרי ניהול מוגדרים, זכו מועצת המינהל וכן ועדות המישנה שלה לאוטונומיה המתבטאת בין היתר בקבלת החלטות ללא פרסומן וללא הבאתן אפילו בפני מליאת המועצה. הצעת חוק זו מטרתה לשנות את מעמדן של ועדות המישנה ולהפוך את החלטותיהן להמלצות אשר תוגשנה למליאת מועצת המינהל.

פעולות המינהל בכל הנוגע למקרקעי ישראל מתבצעות באמצעות גוף מחוקק פנימי שהוא מועצת המינהל. מועצה זו פועלת מבוח הסדרים לא מוגדרים, בעיקר פנימיים, ובאופן החורג מן הסדר הטוב והמינהל התקין.

בדו"ח 44 של מבקר המדינה נמתחה ביקורת על כך שמאז חוקק החוק לא הותקנו תקנות ולא פורסמו כללים בדבר הנהלים וסדרי העבודה של מועצת מינהל מקרקעי ישראל ושל ועדות המשנה שלה.

באותו דו"ח גילה מבקר המדינה כי למעשה שולט במועצה ובוועדותיה השונות רוב הקשור במידה זו או

מינוי מחליף

44. (א) מי שמוסמך למנות חברים למועצה על פי סעיף 44 ימנה להם באותה הדרך, גם ממלאי מקום; מינוי ממלא מקום יכול שיהיה כללי, לכל חבר המועצה.

(ב) חבר מועצה שנפטר או שחדל לכהן, יכהן במקומו חבר מועצה אחר שיתמנה, כאמור בסעיף 4 או באותה הדרך שמונה חבר המועצה שנפטר או שחדל לכהן.

(ג) היה המינוי כאמור בסעיף קטן (ב) בטרם נסתיימה תקופת ארבע שנות הכהונה של חבר המועצה שנפטר או שחדל לכהן – יתמנה ממלא המקום ליתרת התקופה בלבד.

(ד) היה המינוי כאמור בסעיף קטן (ב) במקום חבר שנבצר ממנו מלמלא את תפקידו או שהושעה. יהיה המינוי לתקופת המניעה או ההשעה ולא יותר מיתרת ארבע שנות הכהונה של החבר שנמנע ממנו מלכהן או שהושעה.

איסור עסקאות עם המינהל

14. (א) חבר מועצה או תאגיד שחבר מועצה הינו בעל שליטה בו או חבר בו, לרבות גוף ציבורי או משפטי שחבר המועצה מכהן בו כבעל תפקיד או מטעמו, לא יתקשרו עם המינהל בעסקה או בסוגי עסקאות, אלא אם כן התיר השר את העסקה או את סוגי העסקאות, בין בדרך כלל ובין בענין מסוים.

(ב) הודעה בדבר מתן היתר לפי סעיף קטן (א), תפורסם ברשומות.

(ג) חבר מועצה שיש לו, או שעשוי להיות לו, במישרין או בעקיפין, בעצמו או על ידי קרובו, סוכנו או שותפו, או חבר המועצה שלתאגיד או לגוף משפטי או ציבורי אחר שהוא בעל ענין בו, או בעל חלק בו, יש זיקה אן ענין בכל נושא אשר עומד לדיון בפני המועצה במישרין או בעקיפין –

(1) יודיע על כך מיד ליושב ראש המועצה;

(2) לא יהיה נוכח ולא ישתתף בדיונים הנוגעים לאותו נושא ולא ישתתף בהצבעה עליהם.

חובת גילוי ניגוד עניינים

14. מבלי לגרוע מהוראות סעיף 7, חבר מועצה המשתתף בישיבת מועצה אשר דנה בנושא שיש, או שעשוי להיות לו, במישרין או בעקיפין, ענין בו, יודיע על כך למועצה מיד לכשיוודע לו על ענין כאמור ולא ישתתף בדיון ובהצבעה באותו נושא.

כיסוי הוצאות

44. חבר מועצה, למעט היושב ראש ולמעט עובד המדינה, עובד הקרן הקיימת לישראל או חבר הנהלתה, זכאי לגמול בעד שירותיו והוצאותיו, כפי שיקבע מעת לעת שר האוצר בכללים שיפרסם ברשומות.

ד ב ר י ה ס ב ר

הוראה משמעותית נוספת היא החובה לפרסם ברשומות את החלטות מועצת המינהל.

הצעת חוק זו אינה קובעת כללים ברורים לכישורים הנדרשים מחבר המועצה, ואולם היא קובעת סייגים לכהונה (סעיף 24).

<p>ט4. (א) המועצה תקבע את דרכי עבודתה ונהלי דיוניה, ככל שלא נקבעו לפי חוק זה.</p>	<p>ניהול המועצה</p>
<p>(ב) יושב ראש המועצה יזמן את ישיבותיה, ויקבע את זמנו, מקומן וסדר היום, בכפוף להוראות פרק זה.</p>	
<p>(ג) רוב חברי המועצה הוא המנין החוקי בישיבות המועצה ובעת קבלת החלטותיה.</p>	
<p>י4. (א) ישיבות המועצה יתקיימו לפחות אחת לשני חודשים או לפי דרישה של שליש מחברי המועצה.</p>	<p>ישיבות המועצה</p>
<p>(ב) נדרש כינוס המועצה לפי סעיף קטן (א), תכנס המועצה לישיבה בתוך שבעה ימים מיום הדרישה.</p>	
<p>י4א. המועצה רשאית למנות מבין חבריה ועדות קבועות או ועדות לענין מסוים; סיכומיה של ועדה שמונתה לפי סעיף זה יהיו המלצה למועצה, זולת אם החליטה המועצה להאציל מסמכיותיה לוועדה שמונתה כאמור.</p>	<p>ועדות</p>
<p>י4ב. ממלא מקום יושב ראש המועצה ימלא את תפקידי יושב ראש המועצה בהתקיים אחד מאלה:</p>	<p>ממלא מקום היושב ראש</p>
<p>(1) יושב ראש המועצה נעדר או שנבצר ממנו למלא את תפקידו;</p>	
<p>(2) ממלא המקום נתבקש לכך בכתב על ידי יושב ראש המועצה.</p>	
<p>י4ג. קיום המועצה, סמכויותיה ותוקף החלטותיה לא ייפגעו מהמת שנתפנה מקומו של חבר מועצה או מחמת ליקוי במינוי או בהמשך כהונתו הניתנים לתיקון.</p>	<p>תוקף פעולות</p>
<p>י4ד. החלטות המועצה שיש להן השלכה כספית לרבות הנחות במחירי קרקע או בקביעת הסדרים להקצאת קרקע במחיר מופחת, בין במישרין ובין בעקיפין, טעונות אישור השר ושר האוצר.</p>	<p>החלטות בעלות השלכה כספית</p>
<p>ט4. החלטות המועצה יפורסמו ברשומות.</p>	<p>פרסום</p>
<p>ט4ז. (א) המועצה תרון בישיבה מיוחדת בדו"ח השנתי שמינהל מקרקעי ישראל מגיש מדי שנה.</p>	<p>דין חשבון</p>
<p>(ב) המועצה תגיש לכנסת, לא יאוחר משה חודשים לאחר תום שנת הכספים, דין וחשבון שיכלול:</p>	
<p>(1) דו"ח הכנסות והוצאות, כולל ייעוד עודפי הכנסות של המינהל;</p>	
<p>(2) סקירה המשקפת את ביצועם של התקציב השוטף ושל תקציב הפיתוח של המינהל באותה שנת כספים;</p>	
<p>(3) דו"ח על המקורות הכספיים ואופן השימוש בהם;</p>	
<p>(4) הקירה על פעולות המינהל באותה שנה.</p>	

(ג) המועצה תרון אחת לשנה בדו"ח מבקר המדינה בפרקים על המינהל התקין ותיתן דעתה על המלצות המבקר.

י4. שר הבינוי והשיכון, בהתייעצות עם יושב ראש הדירקטוריון של הקרן הקיימת לישראל, יהיו מוסמכים להציע תיקונים לסעיפים 4א עד 4ד והמלצותיהם יובאו לאישור הממשלה; עם אישור הממשלה יכנסו התיקונים לתוקף ויראו אותם כאילו הוסכמו על דעת הממשלה ועל דעת הקרן הקיימת לישראל.

סמכות להציע
תיקונים

י4. שר הבינוי והשיכון אחראי על ביצוע סעיפים 4א עד 4טו והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.

ביצוע ותקנות

חברי הכנסת: דוד מגן, אברהם הירשזון, יעקב שפי